

HANDLEIDING FILOSOFISCH GESPREK BIJ HET KINDERBOEK

DE PROFEET

Het is van 15 t/m 23 april 2023 weer de Week van de Kinderfilosofie.

De Week van de Kinderfilosofie heeft een nieuwe boekenprijs in het leven geroepen voor het Beste Filosofische Kinderboek. Boeken zijn een mooie laagdrempelige manier om kinderen aan het denken te zetten over filosofische vragen en kwesties.

Bij alle boeken die op shortlist staan is een handleiding gemaakt om dat nog makkelijker te maken. Met deze handleiding kun je samen verder filosoferen over het boek.

Dat kun je thuis op de bank doen, onderweg in de trein, op het strand of op een andere plek. En natuurlijk in de klas of op de BSO. Leuk voor kinderen rond de 10 jaar, maar eventueel ook jongere kinderen.

Voordat je in gesprek gaat

Je gaat een filosofisch gesprek voeren met kind(-eren). Dit gesprek valt of staat met:

- De interesse van de kind(-eren) in het onderwerp. Onderstaande vragen hebben het doel te prikkelen. Prikkel het niet (genoeg)? Probeer dan een andere vraag.
- Ook jouw eigen houding is van belang. Zie het gesprek als een gezamenlijk onderzoek:
  - er is geen goed of fout antwoord,
  - je weet het antwoord zelf ook niet,
  - maar je bent wel geïnteresseerd in het (gezamenlijk) beantwoorden van de vraag.
- Om antwoord te kunnen geven, denken de kind(-eren) en jij vooral na over de vraag of doorvraag-vraag en luisteren jullie aandachtig naar elkaar.

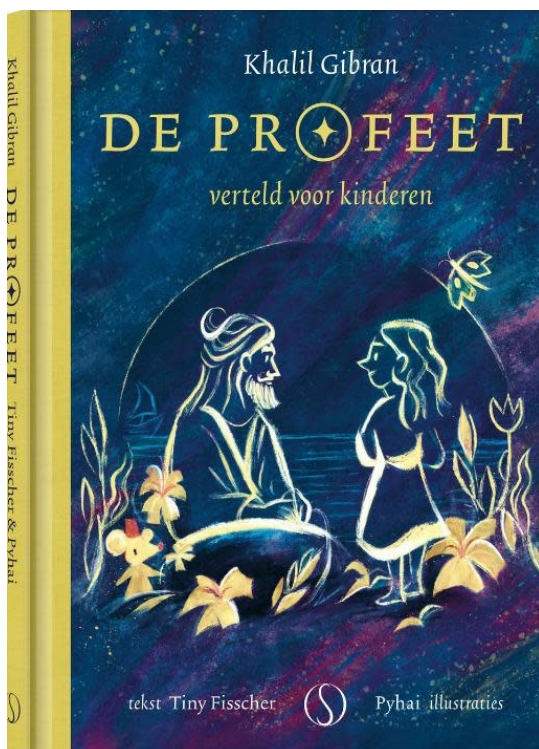
Socrates

De filosoof Socrates ging ervan uit dat je bij dit soort vragen de antwoorden kunt vinden in jezelf. Waarschijnlijk vinden jullie verschillende antwoorden in jezelf, vanuit een andere kijk op de wereld. Onderzoek van daaruit verder waarom je iets vindt en wat je vindt van de andere antwoorden. Ben je het ergens helemaal niet mee eens? Dan gaat het er niet om de ander te overtuigen van jouw gelijk, maar om het onderzoek naar de achterliggende reden

FILOSOFISCH GESPREK BIJ HET KINDERBOEK DE PROFEET

Misschien hebben jullie samen het boek gelezen? Maar als niet iedereen de inhoud van het boek kent, vertel er dan kort iets over. Of laat het je vertellen door het kind dat het boek gelezen heeft. Dat kan aan de hand van de volgende vragen:

- Waar gaat het over (niet het eind verklappen!)?
- Wie is de hoofdpersoon?
- Wat is er aan de hand?

1. Waarde en geven

In het hoofdstuk 'Geven' (blz. 24) stelt een jongen de vraag hoeveel je moet weggeven als je rijk bent. In het gesprek met Almustafa daarover zegt deze: "iets weggeven waar je meer dan genoeg van hebt, is niet zo moeilijk."

Stel de vraag:

"Wanneer heb je meer dan genoeg van iets?"

Vraag na een eerste ronde reacties door op eerste vraag:

- Wordt iets minder waard als je er veel van hebt?
- Zijn er dingen waar je nooit van genoeg van kunt hebben?
- Als je veel van iets hebt, is het dan inderdaad makkelijk om er van weg te geven, zoals Mustafa zegt? Kun je een geval of situatie bedenken waarin dat niet zo is?

Later in datzelfde hoofdstuk zegt Almustafa: “Ik hoor mensen vaak zeggen: ‘Ik geef alleen aan iemand die het verdient.’ De pepermuntplant praat niet zo, evenmin als de appelboom en bessenstruik. Zij leven om te geven en mooier nog: ze geven zonder dat je erom hoeft te vragen.”

- De appelboom geeft altijd, die denkt niet na over of hij dat jaar veel appels of weinig appels heeft. Zijn er dingen die mensen elkaar geven zonder erover na te denken?
- Als jij veel hebt van iets en een ander weinig, zou je het dan delen? Wanneer wel of niet?
- Is het makkelijk of moeilijk om te geven aan iemand die je niet aardig vindt?

2. Vriendschap

In het hoofdstuk “Vriendschap” (blz 67) stelt een jongen de vraag of het erg is om maar één vriend te hebben. Almustafa geeft uiteraard antwoord, wacht even met dat te lezen.

Stel de vraag:

“Is het erg om maar één vriend te hebben?”

Na een eerste ronde kun je doorvragen met deze vragen:

- Wanneer ben je vrienden?
- Hoe weet je of je vrienden bent?
- Kun je ruzie hebben met vrienden? Zijn het dan nog steeds vrienden?
- Kun je vrienden zijn met iets anders dan een mens?
- Kun je vrienden zijn met iemand die je nog nooit ontmoet hebt?

Lees na afsluiting van je gesprek over dit onderwerp het hoofdstuk voor.

3. Regels en vrijheid

Lees het hoofdstuk “Regels en wetten” (blz 49) pas nadat je dit gesprekje hebt gevoerd.

Stel de vraag:

“Zijn regels en wetten nodig?”

Mogelijke doorvraag-vragen:

- Wat zou er fout gaan zonder regels?
- Zijn alle regels even belangrijk?
- Welke regels zorgen ervoor dat je niet kunt kiezen wat jij wil? Deze regels beperken dus je vrijheid. Wat vind je daarvan?

- Een regel is: Je mag geen eten of snoep uit de winkel stelen. Kun je een geval bedenken waarin dat toch wel zou mogen?
- In Nederland moet je verplicht naar school tot je 16 bent. Kun je iemand bedenken waarvoor deze regel toch niet geldt of zou moeten gelden?

4. Afsluiting en opdrachtje:

- Welke vraag zou jij aan Almustafa willen stellen? En wat denk je dat hij zou antwoorden?
- Almustafa is een wijs man. Wanneer vind jij dat iemand een wijs persoon is?
- Kun je zien of iemand wijs is?
- Als wijsheid een landschap zou zijn, hoe zou dat er uit zien? Teken dat landschap.

Wij wensen jou en de kinderen waardevolle gesprekken toe!

Deel jouw ervaringen!

De [Week van de Kinderfilosofie](#) wenst jou en je (klein)kind, gezin, klas of groep mooie gesprekken toe!

Wil je je ervaringen delen met de Week van de Kinderfilosofie? Dat vinden we leuk! Laat een reactie achter op [facebook](#), [insta](#) of stuur ons een mail (info@weekvandekinderfilosofie.nl), dan plaatsen we je reactie (anoniem indien gewenst).